

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudcem Tomášem Kocourkem v právní věci

žalobce: **D. L.**, narozen X,
státní příslušnost Ukrajina,
bytem X,
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.,
se sídlem Kovářská 4, Praha,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2019, č. j. OAM-1119/ZA-ZA12-K02-2018,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2019, č. j. OAM-1119/ZA-ZA12-K02-2018, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení

rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2019, č. j. OAM-1119/ZA-ZA12-K02-2018, jímž žalovaný podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zastavil řízení o opakované žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, která byla podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu posouzena jako nepřipustná.

2. Žalovaný vycházel především z toho, že se jedná o již druhou žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce v první žádosti žádal o mezinárodní ochranu z důvodu, že na Ukrajině bydlel 100 km od válečné oblasti a vojenská správa jej nutila jít bojovat, což nechtěl. Uváděl také, že se účastnil Antimajdanu, protože se obával možného obvinění ze separatismu a následného trestního postihu. Žalovaný v rámci prvního řízení tato tvrzení vyhodnotil jako účelová. Neochotu žalobce nastoupit do armády neshledal jako relevantní z pohledu mezinárodní ochrany, neboť existence branné povinnosti coby občanské povinnosti a případné tresty za vzepření proti ní jsou i z pohledu lidskoprávních smluv, resp. jejich signatářů, naprosto legitimní [odkázal např. na Ženevskou konvenci, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, či Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“)].
3. V rámci posouzení opakované žádosti žalovaný uvedl, že žalobce přestřel naprosto odlišné důvody, než které uváděl v rámci své první žádosti. Nově žádost odůvodnil tím, že je na Ukrajině obviněn z přípravy teroristického útoku. Ukrajinské státní orgány jej také podezírají, že je ruský agent. Tvrdí, že z těchto důvodů je na Ukrajině trestně stíhán. Žalovaný nepovažuje tyto okolnosti za nové skutečnosti ve smyslu zákona o azylu. Uvedl, že žalobce se v době, kdy měly být na Ukrajině zahájeny přípravy teroristického činu, nacházel na území České republiky, což zásadně ztěžuje reálnost jeho faktického zapojení do příprav teroristického útoku, ke kterému nadto nedošlo. Žalobce také nebyl schopen potvrdit či doložit, že je proti němu na Ukrajině vedeno trestní stíhání. Tuto informaci získal neoficiální cestou od soukromých zdrojů, které jej údajně informovaly telefonicky, a následně od své tety T., která mu poslala dopisy, jež jsou součástí správního spisu. Žalovaný je nemohl přijmout jako podklady pro vydání rozhodnutí, neboť se nejedná o hodnověrný zdroj informací od nezávislého zdroje. Další doklad (str. 19 správního spisu) se zabývá marginálními dluhy žalobce, což je ale opět v kontextu zákona o azylu naprosto irrelevantní. Dále shledal tyto rozpory: v přípisu ze dne 7. 1. 2019 žalobce uvedl, že k němu přikládá povolání do armády, které dostal, a dopis o tom, jak se k němu SBU špatně chová; při seznámení s podklady rozhodnutí dne 21. 11. 2019 ovšem žalobce na dotaz žalovaného uvedl, že k přípisu ze dne 7. 1. 2019 nepřipojil předvolání, nechal ho na privátu a k dopisu, který má popisovat špatné zacházení ze strany SBU, upřesnil, že jde o dopis od tety T. a popisuje skutečnosti, které nastaly před vycestováním žalobce ze země původu. Co se povolání do armády týče, žalovaný odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí o žalobcově první žádosti. Při dotazu na chování SBU žalobce upřesnil, že měl na mysli odlišný dopis (str. 18 správního spisu), který na časové ose zařadil do událostí před svým vycestováním, a proto mu skutečnosti musely být známy již v řízení o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný žalobce vyzval k doložení oficiálního dokladu potvrzujícího jeho trestní stíhání, ale žalobce žádné relevantní podklady nedoložil. Předvolání žalobce jako svědka žalovaný nepovažoval za pronásledování či reálnou hrozbu vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Žalobce sice poukázal na to, že u žalobce ve sklepě (*správně garáži – pozn. soudu*) na Ukrajině měly být dle výpovědi žalobce nalezeny zbraně, nicméně nebyl jejich vlastníkem a v době razie se prokazatelně nacházel v České republice. V průběhu řízení žalobce neuvedl, že by se na Ukrajině podílel na protistátních aktivitách, a tyto skutečnosti

může objasnit i ukrajinským státním orgánům. Nad rámec uvedl, že pakliže by ukrajinské státní orgány v žalobcově sklepě skutečně našly nelegální zbraně, bylo by zcela legitimní tuto záležitost prošetřit a takový procesní postup by zcela jistě byl uplatněn i v jiných evropských zemích, Českou republiku nevyjímaje. Každopádně v předvolání žalobce v pozici svědka nespatořoval relevantní skutečnost ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný odkázal na rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 6 Azs 8/2003, podle nějž pokud stěžovatel (tj. žalobce) neučinil žádné kroky k využití prostředků, které k jeho ochraně poskytuje jeho země původu, nelze učinit závěr, že by mu ochrana poskytnuta nebyla, příp. byla poskytnuta neúčinně. Žalobce mohl ukrajinským státním orgánům vysvětlit, že se na přípravě teroristických útoků nepodílel, zbraně nebyly jeho a nadto v době razie a objevení zbraní byl v České republice. On tak ale neučinil. Jeho tvrzení o zkorumpovanosti ukrajinských státních orgánů je účelové. Žalobce v řízení o první žádosti uvedl, že nevyužil ochrany ukrajinských státních orgánů a jeho problémy nikdy nedosahovaly intenzity pronásledování, žádné negativní zkušenosti tedy neměl. Žalovaný také odkázal na zprávu o zemi původu, konkrétně informaci žalovaného nazvanou Ukrajina – Situace v zemi, ze dne 25. 4. 2019, z níž plyne, že na Ukrajině dochází k řadě ústavních reforem a přijetí reformních zákonů vztahujících se k soudní moci, bezpečnostním složkám, k boji proti korupci apod.

4. Závěrem označil žádost žalobce za zjevně účelovou. Žalobce spekuluje nad možným souběhem událostí v případě svého návratu do vlasti. Krom předvolání (v pozici svědka) vychází pouze z neurčitých, kusých a objektivně neověřitelných informací z doslechu od soukromých osob. Sám neví, kdo je pronásledovatelem, ale subjektivně je přesvědčen, že mu v případě návratu hrozí vězení či smrt. Podle žalovaného je velmi nepravděpodobné, aby státní orgány informovaly o jeho trestním stíhání cizí osoby (tj. tetu a kamaráda). Žalovaný uvedl, že žalobcova tvrzení nemůže přijmout jako dostatečná a věrohodná tvrzení, a tedy i ve smyslu zákona o azylu jako nové skutečnosti. Vnímá je jako nepodložené spekulace žalobce, který fabuluje a předvídá. Jeho tvrzením o odposlouchávání telefonátů s tetou také neuvěřil, neboť žalobce tato tvrzení stavěl výhradně na slabém signálu a šumu v průběhu jeho telefonických hovorů na Ukrajinu. Z výše uvedených důvodů žalovaný neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

5. Žalobce v žalobě tvrdí, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť žalovaný porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jelikož nezjistil stav věci způsobem, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, zároveň přijaté řešení není ve veřejném zájmu. Dále porušil § 50 odst. 3 a 4 správního řádu, neboť nezohlednil skutečnosti hovořící ve prospěch žalobce a rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, čímž žalovaný porušil § 68 odst. 3 správního řádu. Žalovaný také porušil § 11a odst. 1 a 4 zákona o azylu, neboť byly dány podmínky pro meritorní posouzení žádosti a byly dány důvody hodné zvláštního zřetele. Také byl porušen § 14a zákona o azylu, neboť žalobce splňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany na základě tohoto ustanovení. V neposlední řadě žalovaný porušil čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, neboť rozhodnutí není v nejlepším zájmu nezletilých dětí žalobce, a čl. 8 Úmluvy, neboť vydáním rozhodnutí dochází k porušení žalobcova práva na soukromý a rodinný život.

6. Žalobce jako důvod nové žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že nově proti němu v jeho nepřítomnosti bylo zahájeno trestní stíhání za trestný čin, který zjevně nespáchal, neboť nebyl přítomen na území Ukrajiny. Má za to, že na Ukrajině bude stíhán v řízení, které nebude splňovat podmínky spravedlivého procesu.
7. Žalobce v první řadě uvedl, že žalovaný nesprávně vyhodnotil, zda žalobce uvedl nové relevantní skutečnosti či zjištění. Napadené rozhodnutí je v posouzení této otázky vnitřně rozporné. Žalovaný nejprve uvedl, že žalobce sdělil shodné skutečnosti, a následně si protiřečí, když uvádí, že žalobce uvedl odlišné skutečnosti. Z toho důvodu považuje žalobce napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné.
8. Žalobce také předložil důkaz k prokázání svých tvrzení – předvolání od ukrajinské policie. Z něj plyne, že jej předvolává dněpropetrovská policie, z čehož usuzuje na vyšší závažnost činu, k němuž má vypovídat, neboť pokud by tomu tak nebylo, byl by předvolán místní policií. Domnívá se, že do jeho garáže byly podstrčeny zbraně, aby mohl být obviněn z jejich nelegálního držení a za přípravu teroristického činu. Žalovaný označil jeho obavu z trestního stíhání za nevěrohodnou, neboť se žalobce v době spáchání nenacházel na území a je předvolán pouze v pozici svědka. S touto úvahou se žalobce neztotožnil. Z uvedeného naopak vyvozuje, že proces, který by proti němu byl veden na Ukrajině, nebude odpovídat pravidlům spravedlivého procesu, právě s ohledem na to, že nebyl na území Ukrajiny, a je pro něj tedy nemožné pouze dosvědčit průběh trestného činu z pozice svědka, i přesto byl policií předvolán. Předvolání je podle něj pouhou záminkou, aby jej policie mohla začít stíhat za čin, který nespáchal. Úvaha žalovaného, že takový postup by zvolily státní orgány v jakékoliv zemi, tedy i v České republice, se zcela míjí s žalobcovou výpovědí. Žalobce uvedl, že je pouhým spoluvlastníkem garáže, nikoliv vlastníkem daných zbraní. Naopak se domnívá, že zbraně tam byly uloženy právě proto, aby mohlo dojít k jeho obvinění. Tyto své úvahy opírá o to, že byl v minulosti politicky aktivní (účast na Antimajdanu), pročez policie hledá záminky k jeho obvinění.
9. Zdůraznil, že žalovaný s obsahem výpovědi žalobce zachází jako s nově tvrzenými skutečnostmi, ostatně je zjevné, že žalobce nové skutečnosti uvádí, a dokonce je dokládá právě zmíněným předvoláním. Žalovaný však tento důkaz vyhodnotil jako nedostatečný, neboť dle žalovaného jde o ojedinělé předvolání a žalobce nikdy neměl negativní zkušenosti se státními orgány. Takové vyhodnocení však nelze učinit za situace, kdy k němu žalobce neměl žádnou možnost cokoliv uvést při pohovoru, neboť ten s ním nebyl proveden. Při opakovaných žádostech (§ 11a zákona o azylu) není možné omezit ochranu výhradně pro osoby, které již měly předchozí zkušenost s pronásledováním. Naopak má postihovat ty případy, při kterých žadatelům hrozí nové riziko v souvislosti s okolnostmi, které jim nebyly v prvním řízení známy. Žalovaný pochybil, pokud v případě žalobce a jím uváděných okolností nezahájil nové (meritorní) řízení, v němž by se vypořádal s důvodnostmi jeho žádosti.
10. Žalobce dále uvedl, že žalovaný neshromáždil dostatečné podklady k vydání rozhodnutí. Nové skutečnosti se mohou objevit i ve vztahu k situaci v dané zemi (např. z veřejně dostupných zdrojů) a tyto nové okolnosti mají být žalovanému známy. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal pouze na dvě zprávy o zemi původu. Tyto zprávy ale nikterak nepromítl do svého odůvodnění, ani nevycházejí z dostatečně rozmanitých zdrojů, aby bylo možné jim přičíst vypovídající hodnotu. C. oblast, z níž žalobce pochází, se nachází v bezprostřední blízkosti Luhanské a Doněcké oblasti, kde zuří boje. Žalobce dále odkázal na několik článků týkajících se situace na Donbase (<https://www.e15.cz/the->

student-times/pet-let-valky-na-ukrajine-humanitarni-situace-na-donbase-zustava-neutesena-1358211, <https://www.cfr.org/global-conflict-tracker/conflict/conflict-ukraine>, a <https://www.e15.cz/zahranicni/ukrajina-jedna-s-usa-o-zbranovych-dodavkach-1355505>).

Ostatně z judikatury NSS plyne, že za novou skutečnost je nutné považovat jakoukoliv novou skutečnost, která by mohla mít dopad na hmotněprávní postavení žadatele (rozsudek NSS ze dne 7. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010 – 92), nikoliv se omezit na restriktivně vymezené azylové důvody. Žalovaný tedy měl zkoumat např. i existenci rodinného života žalobce ve smyslu čl. 8 Úmluvy, neboť ten by byl v důsledku jeho vycestování silně narušen s ohledem na to, že se v České republice nacházejí jeho dvě nezletilé děti a manželka.

11. Žalobce se dále domnívá, že existuje souvislost mezi § 11a odst. 4 a § 14 zákona o azylu, neboť obě ustanovení zakotvují důvody zvláštního zřetele hodné coby důvod pro udělení mezinárodní ochrany. V případě existence takových důvodů je žalovaný povinen volit pro žadatele nejpríznivější postup. Žalovaný se existencí takových důvodů nikterak nezabýval. Žalobce se domnívá, že takové důvody uvedl. Ačkoliv to samo o sobě nezakládá povinnost žalovanému udělit mu jakoukoliv z forem mezinárodní ochrany, zakládá to jeho povinnost meritorně se zabývat žádostí. Žalobce se obává, že pokud bude jeho rodina nucena vrátit se na Ukrajinu, hrozí trestní stíhání nejen jemu, ale i jeho manželce, a jejich nezletilé děti se tak octnou bez obou rodičů, což považuje za rozporné s principem nejlepšího zájmu dítěte (čl. 3 Úmluvy o právech dítěte).
12. Žalovaný ve vyjádření k žalobě opětovně uvedl, že se jedná o opakovanou žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, přičemž předchozí žádosti žalovaný nevyhověl. Nové skutečnosti, které žalobce uvedl v rámci řízení o opakované žádosti, mu podle žalovaného byly objektivně známy již v průběhu prvního řízení. Žalobce tedy měl tyto okolnosti uvést již tehdy, pakliže je považoval za natolik závažné. K námitce problematiku situace na východě Ukrajiny žalovaný uvedl, že si je vědom tam probíhajícího konfliktu, nepovažuje to však za skutečnost relevantní z hlediska mezinárodní ochrany, neboť konflikt má negativní dopady na všechny obyvatele Ukrajiny. Dále uvedl, že žalobce má možnost svůj rodinný život přesunout na Ukrajinu, příp. si zajistit legální povolení k pobytu dle zákona o pobytu cizinců. Uzavřel, že své rozhodnutí považuje za zákonné, přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného skutkového stavu a respektující ustálenou judikaturu. V podrobnostech odkázal na správní spis a navrhl, aby soud žalobu zamítl.
13. Žalobce na vyjádření reagoval replikou. Poukázal na to, že žalovaný neprovedl pohovor k opakované žádosti, čímž pochybil a nemohl správně vyhodnotit, zda žalobce uvedl nové skutečnosti. Dále upřesnil, že mu v průběhu prvního řízení nebylo zřejmé, že je proti němu na Ukrajině vedeno trestní řízení. Opětovně poukázal na svá tvrzení obsažená v žalobě, v níž uvedl, že v rámci opakované žádosti předložil nové předvolání ukrajinské policie. Z napadeného rozhodnutí neplyne, že by žalovaný tímto důkazem disponoval dříve, naopak je z něj zřejmé, že žalovaný s ním zacházel jako s novou skutečností. Poukázal také na to, že podmínkou § 12 či § 14a zákona o azylu není, aby pronásledování či vážná újma hrozily žadateli coby jedinému obyvatele země původu. Naopak např. u doplňkové ochrany se často jedná o hrozby spojené s probíhajícím konfliktem, který může postihovat celou oblast. Úvaha o postižení celé Ukrajiny válečným konfliktem naopak svědčí spíše pro nutnost meritorního přezkumu žádosti. Žalobce dále odkázal na již přiložené články a přiložil několik nových z roku 2020. Uzavřel, že argument o možnosti přenosu rodinného života na Ukrajinu, je zcestný právě s ohledem na žalobní námitky a nebezpečí, které mu

na Ukrajině hrozí.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

14. Ze správního spisu soud zjistil následující relevantní skutečnosti.
15. Žalobce podal dne 30. 12. 2018 opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany.
16. Dne 4. 1. 2019 poskytl žalobce údaje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že se narodil v C., je ukrajinské národnosti a hovoří rusky. Jeho matka byla baptistka, on sám věří v Boha a chodil jak s matkou do baptistické církve, tak do pravoslavné. Není členem žádné politické strany, ale v roce 2014 se účastnil Antimajdanu, kde dělal „ochranku“. Je ženatý a má dvě nezletilé děti (rok narození 2004 a 2011). Na Ukrajině naposledy bydlel ve vesnici X, kde měl byt, který zdědil. Dříve žil v Doněcku nebo Žitomyru. Do České republiky dorazil v roce 2017. V letech 1999 – 2000 již pobýval ve státech Evropské unie. Jezdívá dříve také za prací do Ruska, ale již si nepamatoval, kdy to bylo. Dále bydlel asi 100 km od ruských hranic a jezdil tam třeba pro benzín. Uvedl, že je zdravý jako rybička, možná má malé potíže se srdcem, u lékaře ale nebyl. Jako důvod opakované žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že má nové skutečnosti. V jeho garáži našlo SBU zbraně. V roce 2014 se na Antimajdanu seznámil s jedním mužem, zhruba v roce 2016 mu pronajal garáž. Když se v prosinci (2018 – pozn. soudu) chystal zpět na Ukrajinu, pokoušel se zavolat svému kamarádovi J., před tím s nikým z Ukrajiny nebyl ve spojení. Pouze občas zavola tetě nebo si napsali. J. mu nejprve nezvedal telefon, následně jej měl vypnutý, zavola proto své tetě T., která mu řekla, že byla velká prohlídka. Zavola proto i své sousedce a kamarádovi V., kteří mu řekli, že v K. došlo k vyhození mostu do povětří. Z toho důvodu začaly prohlídky domů a garáží a u něj v garáži byly nalezeny zbraně. Proto je teď obviňovaný z toho, že v roce 2017 připravoval na Ukrajině teroristický útok, neboť je ruský špión. Nemůže to být pravda, neboť se nachází v České republice, to ale nikdo neví a jeho teta to také nikomu neřekla. Chtěl by jít k soudu a vysvětlit to, nicméně soudy jsou u nich podplacené a jeho nikdo nebude poslouchat, nic tam tedy nedokáže a obává se o svůj život. Státní orgány tvrdí, že je ruský agent, a kvůli nalezeným zbraním proti němu bylo zahájeno trestní stíhání. O trestním stíhání se dozvěděl od tety a potvrdila mu to i sousedka a kamarád. Žalobce uvedl, že má od tety dopisy, které může doložit. Nevěděl ale, zda je schopen doložit, že je na Ukrajině trestně stíháný. Obává se telefonovat na Ukrajinu tetě, aby ji také nepronásledovali. Nicméně se pokusí získat důkaz, např. předvolání. Na cestě by měl být také dopis, ve kterém je vše popsáno, před jeho odjezdem do Zastávky však nic neobdržel.
17. Součástí správního spisu je kopie listiny označená jako „dopis od tety T.“.
18. Součástí správního spisu je neidentifikovaná kopie listiny cizím jazyce (č. l. 18).
19. Dále je součástí správního spisu kopie dalšího dopisu (č. l. 30). Dle úředního překladu (č. l. 32) se v něm píše, že žalobci byl odebrán jeho kiosek i byt, na němž vyměnili dveře i zámek. Když pisatelka dopisu volala na policii, aby zjistila, co se děje, bylo jí řečeno, ať se do toho nemíchá a že jsou v akci zapojeny orgány činné v trestním řízení.
20. Dne 14. 8. 2019 žalobce doplnil správní spis. Uvedl, že se také dozvěděl nové skutečnosti, a to že na Ukrajině dluží nějaké peníze. Nemá s tím ale nic společného. Dále pravidelně dostává povolání do armády, jedno přiložil v rámci doplnění. Přiložil také dopis o tom, jak se k němu špatně chová SBU.

21. Na č. l. 19 správního spisu je kopie dokumentu v azbuce. Podle úředního překladu (č. l. 31) se jedná o výzvu k zaplacení dluhu ve výši 2 757, 27 hřiven do dne 25. 9. 2018, zbytek dokumentu je dle překladu nečitelný. Dále je v překladu uvedeno „Poučení k předvolání k soudu“ pro žalobce a zbytek textu je dle překladu nečitelný.
22. Na č. l. 20 je přípis psaný azbukou. Dle překladu (č. l. 28 správního spisu) se jedná o doplnění žalobce, v němž uvedl, že telefonoval na Ukrajinu a dozvěděl se, že tam dluží nějaké peníze, s nimiž nemá nic společného. Dále uvedl, že na Ukrajině pravidelně dostává povolání do armády. Uvedl, že také přikládá dopis o tom, jak se k němu SBU špatně chová.
23. Dále je součástí spisu poskytnutí údajů k první žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 18. 5. 2017, protokol o pohovoru k žádosti z téhož dne a rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 2. 2018, č. j. OAM-384/ZA-ZA12-VL16-2017, kterým žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu. Z dokumentů plyne, že důvodem podání první žádosti bylo vyhrožování jemu i jeho manželce, neboť vojenská správa jej nutí, aby šel bojovat, a on bydlí 100 km od války. Stejně tak jej nutí druhá strana, aby bojoval za ně (LNR, DNR), on ale nechce zabíjet, chce klidný život.
24. Žalobce dále předložil dopis, jenž mu teta T. předala přes Skype, ze dne 6. 11. 2019. Dle vlastních slov žalobce mu teta sdělila, že u žalobce v garáži byly nalezeny zbraně. Garáž pronajal svému známému a nyní je obviněn ze spolčení s ruskou stranou sporu. Dále přiložil předvolání spolu s překladem z ukrajinského jazyka. Jedná se o předvolání žalobce k výsledku svědka o materiálech trestní výroby. Dle žalobcova překladu bylo předvolání zasláno dněpropetrovskou policií.
25. Dne 6. 11. 2019 byl žalobce předvolán k seznámení s podklady rozhodnutí.
26. Součástí správního spisu je dokument ze dne 25. 4. 2019 nazvaný Informace OAMP Ukrajina: Situace v zemi, politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby. Dále je součástí spisu dokument Ministerstva zahraničních věcí ze dne 19. 8. 2018, nazvaný Ukrajina: situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu, návrat po dlouhodobém pobytu v zahraničí.
27. Dne 21. 11. 2019 se žalobce seznámil s podklady pro rozhodnutí. Žalobce se seznámil s podklady a uvedl, že od své tety ví, že na Ukrajině se pořád válčí a intenzita bojů je vyšší. Do správního spisu doplnil originál svého předvolání na policii. Také chtěl doložit vyjádření svého zaměstnavatele, podle nějž pracuje ve společnosti ČSAD jako řidič, je odpovědný, spolehlivý, vstřícný a své povinnosti vykonává ochotně a svědomitě. Dále uvedl, že se domnívá, že jej někdo z Ukrajiny odposlouchává. Z Ukrajiny mu také jeho teta a známí posílají dopisy, ale mnoho se jich k němu nedostane. Následně žalovaného upřesnil, že při každém telefonátu začne hovor šumět a vypadne, přičemž telefonát trvá maximálně 5 minut. Na internetu se dočetl, že to může být odposlechem. Je to pouze jeho domněnka, nemá to jak doložit. Dále na dotaz žalovaného sdělil, že dokument na str. 18 správního spisu je kopie dopisu od jeho tety a dokument na str. 19 se týká jeho dluhů. Povolání od armády, které zmínil v doplnění ze dne 7. 1. 2019, nedoložil, neboť ho zapomněl. Dopis o špatném chování SBU je ten na str. 18 správního spisu. Další dopis od tety je ve správním spise jeho manželky, jedná se o starší informace z doby před jeho odcestováním.
28. Žalovaný se dále dotázal na dokument ze dne 15. 8. 2019 a jak souvisí se žalobcovou

žádostí. Žalobce pouze uvedl, že na Ukrajině je zmatek, jeho obvinili z držení zbraní a on neví, „kdo po něm jde“. Od tety ví, že jde o policii nebo SBU a on jí věří. Také upřesnil, že byl sice předvolán jako svědek (str. 34 správního spisu), ale předvolání se týká zbraní v jeho garáži. Je na něm sice uvedeno, že má být svědkem, ale brzy může být také v pozici obviněného. Od kamaráda se dozvěděl, že je také obviněn z přípravy proruského povstání. Na Ukrajině mu také mohou podstrčit drogy. Jeho předvolání znamená, že je trestně stíhaný, a nemá, jak jinak by to doložil. S ohledem na vše uvedené se však obává o svůj život.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

29. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
30. Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedené pravidlo transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Protože doposud nebyly do českého právního řádu požadavky čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice promítnuty, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, má uvedený článek procedurální směrnice přímý účinek. Jelikož žádost o mezinárodní ochranu byla v této věci podána dne 30. 12. 2018, dopadá na toto řízení, včetně řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí, procedurální směrnice, a ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. se tedy neužije.
31. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 76 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání.

Posouzení věci soudem

32. Žalovaný opakovanou žádost žalobce posoudil jako nepřipustnou, pročez zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany. V napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce v prvním řízení (tj. řízení o jeho prvé žádosti) jako důvod své žádosti uvedl neochotu vrátit se na Ukrajinu, neboť nechtěl nastoupit do armády ve válečném konfliktu (str. 4 napadeného rozhodnutí). Následně na str. 5 napadeného rozhodnutí uvedl, že žalobce v opakované žádosti uvádí naprosto odlišné důvody, než které uváděl v průběhu dřívějšího řízení.
33. Žalobce opakovanou žádost odůvodnil tím, že je na Ukrajině podezřelý z plánování teroristického útoku. Podezření na něj padlo z toho důvodu, že v jeho garáži byly nalezeny nelegální zbraně. Žalobce svou garáž dříve pronajal svému kamarádovi, se kterým se seznámil na Antimajdanu. Je proto podezírán, že je ruským agentem, pročez je proti němu vedeno trestní stíhání. Obává se návratu do země, neboť se domnívá, že proces, který by proti němu byl veden, by nenaplňoval znaky spravedlivého procesu.
34. Žalovaný k tomu uvedl, že tvrzení o trestním stíhání neshledal jako novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu. Uvedl také, že v době, kdy měly být podle žalobce zahájeny „blíže nespecifikované přípravy jakéhosi teroristického útoku“, se žalobce spolehlivě nacházel na

území České republiky, což zásadně snižuje reálnost jeho faktického zapojení do přípravy teroristického útoku, který se nadto ani nestal. Žalobce taky podle žalovaného nebyl schopen svá tvrzení hodnověrně doložit, přestože k tomu byl vyzván. V době, kdy byly nalezeny zbraně v jeho garáži, se nacházel v České republice, krom toho nebyl vlastníkem těchto zbraní. Žalobce pro podporu svých tvrzení předložil korespondenci se svou tetou a předvolání. Z (úředně přeložených) dopisů plyne, že v žalobcově bytě byla provedena razie. Z trestního předvolání pak dle všeho plyne, že žalobce je předvolán jako svědek dněpropetrovskou policií, z čehož žalobce dovodil, že se jedná o trestný čin vyšší závažnosti, neboť v ostatních případech by byl předvolán pouze místní policií. Žalovaný uvedená tvrzení závěrem vyhodnotil jako nedostatečná a nevěrohodná. Uvedl, že se jedná pouze o nepodložené spekulace žalobce, který fabuluje a předvídá možný postup ukrajinských úřadů. Jinými slovy žalobcova tvrzení považuje za nevěrohodná a nekonzistentní.

35. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti, a to zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.
36. Institut opakované žádosti neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly způsobem relevantním z hlediska mezinárodní ochrany ovlivnit žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení (viz rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65). Institutem opakované žádosti se zabýval i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu. Podle jeho usnesení ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, je správní orgán povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat v souladu s § 10a písm. e) zákona o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřípustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví. Podle závěru citovaného usnesení rozšířeného senátu odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení

mezinárodní ochrany.

37. Žalobce tedy v rámci opakované žádosti uvedl, že mu hrozí trestní stíhání pro obvinění z teroristického činu a držení nelegálních zbraní. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uznal, že jde o zcela jiné důvody, než jaké žalobce uváděl v řízení o první žádosti. Nelze tedy přisvědčit žalobci, že na str. 5 v druhém odstavci napadeného rozhodnutí žalovaný dospěl k závěru, že žalobce uvádí shodné důvody žádosti jako v řízení o první žádosti, naopak na str. 5 v druhém odstavci odůvodnění napadeného rozhodnutí je uvedeno, že se jedná o důvody naprosto odlišné. Ačkoliv žalovaný v dalších částech odůvodnění zmiňuje, že žalobce neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu (druhý a poslední odstavec na str. 7 napadeného rozhodnutí), soud v kontextu postupu žalovaného, jenž se novými skutečnostmi uvedenými žalobcem věcně zabýval, považuje zmíněný závěr za výraz formulační neobratnosti, jenž patrně měl znamenat, že nově uvedené skutečnosti nejsou relevantní z pohledu zákona o azylu. Tento žalobní bod je tedy nedůvodný.
38. Žalovaný nové skutečnosti, které žalobce uvedl, vyhodnotil jako nevěrohodné, stejně jako veškeré podklady, které žalobce doložil k prokázání svých tvrzení. Azylový příběh žalobce je dle žalovaného nekonzistentní a nevěrohodný. Žalobce v žalobě uvedl, že nedostal příležitost se k tvrzeným skutečnostem vyjádřit v rámci pohovoru.
39. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015 – 54, uvedl: *„Jedním ze znaků azylového řízení je důkazní nouze na straně žadatele, který běžně nemá k dispozici dostatečné podklady k tomu, aby zcela prokázal svůj azylový příběh. Věrohodná výpověď žadatele je proto dostatečným důkazním prostředkem, kterým žadatel prokazuje pronásledování vlastní osoby. Pokud má správní orgán ohledně předestřenému příběhu pochybnosti, je na něm, aby shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele vyvracejí či zpochybňují (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 57, všechna rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na: www.nssoud.cz). Z uvedeného vyplývá, že správní orgán musí dát předně žadateli při pohovoru dostatečný prostor k tomu, aby mohl předestřít podrobně svůj příběh, a to včetně všech detailů, které jsou často důležitým vodítkem pro posouzení věrohodnosti žadatele. Pokud správní orgán zjistí ve výpovědi určité rozpory, musí mít žadatel možnost tyto nesrovnalosti vysvětlit (srovnej přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2008, č. j. 1 Azs 18/2007 – 55). Při samotném hodnocení věrohodnosti žadatele pak správní orgán mimo azylový příběh žadatele, u kterého posuzuje míru detailu, specifickou příběhu a jeho vnitřní soudržnost, bere v potaz i informace poskytnuté jinými svědky a další externí informace jako například zprávy o zemi původu.“*
40. V této souvislosti je třeba zmínit, že ze správního spisu i napadeného rozhodnutí plyne, že žalovaný se žalobcem neprovedl pohovor. To žalobce také považuje za nezákonné.
41. Podle § 23 odst. 1 zákona o azylu ministerstvo provede za účelem zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, pohovor se žadatelem o udělení mezinárodní ochrany. O provedeném pohovoru se sepisuje protokol. Podle odstavce 2 téhož ustanovení se pohovor neprovádí a) pokud lze vydat rozhodnutí o udělení azylu, b) byla-li podána opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany; v takovém případě ministerstvo umožní sdělit důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany písemně nebo jiným vhodným způsobem, nebo c) jde-li o nezletilého žadatele o udělení mezinárodní ochrany s výjimkou nezletilé osoby bez doprovodu, není-li pohovor nezbytný ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

42. Zákon o azylu nevyžaduje v případech opakovaných žádostí provedení pohovoru, pokud pohovor není nezbytný ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. V případě opakovaných žádostí má žadatel možnost písemně předložit tvrzené nové skutečnosti, dále může uvést důležité okolnosti případu již během poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
43. Co se evropské úpravy týče, procedurální směrnice, ze které vychází i zákon o azylu, upravuje v článku 40 tzv. následné žádosti a v článku 42 procesní pravidla, přičemž v čl. 42 odst. 2 je uvedeno, že členské státy mohou ve vnitrostátním právu stanovit pravidla pro předběžné posouzení podle článku 40. Tato pravidla mohou, mimo jiné povolit, aby bylo provedeno předběžné posouzení pouze na základě písemného podání bez osobního pohovoru, s výjimkou případů uvedených v čl. 40 odst. 6. Tato pravidla nesmí znemožnit přístup žadatelů k novému řízení, ani vést k účinnému odeprání nebo výraznému omezení tohoto přístupu.
44. Právem být vyslechnut se zabýval i Soudní dvůr Evropské unie. V rozsudku ze dne 9. 2. 2017 ve věci C-560/14 poukázal na to, že právo být vyslechnut je nedílnou součástí dodržování práva na obhajobu, jež je obecnou zásadou unijního práva, povinnost dodržovat právo osob, kterým jsou určena rozhodnutí, která významně ovlivňují jejich zájmy, být vyslechnuty mají v zásadě správní orgány členských států, když přijímají opatření, která spadají do působnosti unijního práva, i v případě, že použitelná právní úprava výslovně takovou formalitu nestanoví. Naznačil také, že právo být vyslechnut zaručuje žadateli možnost vyjádřit stanovisko v průběhu správního řízení a důvody k tomu, aby příslušný orgán nepřijal nepříznivé rozhodnutí. Právo být vyslechnut tak nevyžaduje, aby byla žadateli poskytnuta možnost ústního pohovoru, pokud se může písemně ke všem skutečnostem vyjádřit. V některých případech však může být v důsledku zvláštních okolností nezbytné ústní pohovor zorganizovat. Je nutné poukázat na to, že Soudní dvůr Evropské unie se nevyjadřoval k opakované žádosti, avšak obecné závěry ohledně práva vyjádřit se lze vztáhnout i na nyní projednávanou věc.
45. Správní orgán nebyl podle § 23 odst. 1 zákona o azylu povinen osobní pohovor provést, pokud měl za to, že o zjištění stavu věci nejsou důvodné pochybnosti. Obecně lze říct, že pokud žalovaný vyhodnotil, že tvrzené skutečnosti nebyly skutečnostmi „novými ve smyslu zákona o azylu“, nemusel osobní pohovor provést. Na druhou stranu nelze opomenout, že sám žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce uvádí zcela odlišné skutečnosti než v původním řízení. Ty vyhodnotil jako nikoliv „nové ve smyslu zákona o azylu“ a jako nevěrohodné. Pokud však existovala možnost, že osobní pohovor by odstranil nejasnosti či neúplnosti v žalobcově výpovědi (přičemž žalovaný vyhodnotil žalobcův azylový příběh jako nekonzistentní a nevěrohodný, uvedené informace jako neurčité a kusé), měl s ním být proveden pohovor. Možnost provést pohovor není zákonem vyloučena a jak plyne již z judikatury Soudního dvora Evropské unie, takový pohovor může být v případě specifických situací nezbytný k tomu, aby se žadatel mohl úplně a uceleně vyjádřit ke skutečnostem, které mají odůvodnit jeho žádost o mezinárodní ochranu. Od žalovaného nelze vyžadovat provedení plnohodnotného posouzení u opakovaných žádostí, které spadají pod § 11a odst. 1 zákona o azylu. Pokud však v řízení vzniknou pochybnosti o věrohodnosti tvrzení žadatele nebo pokud má žalovaný žalobcova tvrzení za neurčitá či kusá (neúplná), je potřeba k tomu přihlídnout a pokusit se tyto nedostatky odstranit či objasnit. Autentická výpověď je přitom klíčová pro posouzení věrohodnosti žadatele. Bez ní nelze jednoznačně určit, že tvrzení žadatele jsou

nevěrohodná. Je také nutné poukázat na to, že během řízení došlo k prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí o žádosti, žalovaný měl tedy více než dostatečný prostor pohovor provést a dát žalobci příležitost, aby nově uváděné skutečnosti vysvětlil. Žalovaný tedy zatížil řízení vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí.

46. Krom toho žalovaný vyhodnotil předložené podklady k prokázání tvrzených skutečností (dopisy, předvolání k výslechu na policii) jako nedostatečné. K tomu soud uvádí, že ve věcech mezinárodní ochrany může být pro žalobce značně obtížné získat oficiální podklady pro svá tvrzení, v zásadě není povinen prokazovat svá tvrzení jinak než vlastní věrohodnou výpovědí, přičemž vyvrátit věrohodnost výpovědi je úkolem žalovaného. Pokud se žalovanému nepodaří věrohodnost výpovědi žalobce dostatečně zpochybnit (vyvrátit), je povinen vycházet pouze z azylového příběhu předestřeného žalobcem (viz rozsudek NSS ze dne 6. 2. 2008, č. j. 1 Azs 18/2007 – 55). Žalovaný namísto toho, aby provedl pohovor se žalobcem, vyzval ho, aby předložil listiny, které by doložily pravdivost jeho tvrzení. Žalovanému sice nic nebránilo v tom, aby žalobce k předložení listin vyzval, nicméně nelze pouze na základě toho, že žalobce nepředložil z pohledu žalovaného „dostatečné“ listiny, dovodit, že jeho tvrzení jsou zcela nepodložená (tvrzení ve věcech mezinárodní ochrany mohou být v zásadě podložena toliko věrohodnou výpovědí žadatele).
47. Žalovaný tyto skutečnosti zároveň vyhodnotil jako nikoliv „nové ve smyslu zákona o azylu“. Soud toto (či obdobné) opakovaně užitě slovní spojení vnímá jako poukaz na to, že žalobcem uvedené skutečnosti nejsou relevantní z pohledu zákona o azylu, neboť žalovaný uvedl, že na základě nich nelze dospět k závěru, že žalobci hrozí pronásledování či hrozba vážné újmy. Takové závěry však odporují (procesnímu) postupu žalovaného. Žalovaný totiž žádost posoudil jako nepřipustnou a řízení zastavil, zvolil tedy procesní řešení žádosti. Pro účely posouzení opakované žádosti jako přípustné postačí, že nové skutečnosti nebo zjištění jsou relevantní z pohledu mezinárodní ochrany, tedy že mohou svědčit o tom, že by žadatel mohl být vystaven pronásledování z důvodů dle § 12 zákona o azylu nebo nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu. Přípustnost opakované žádosti nemohou založit takové skutečnosti či zjištění, které jsou sice nové, ovšem nemají žádnou relevanci z hlediska azylu pro pronásledování nebo doplňkové ochrany. Jedná se o skutečnosti, jež jsou z hlediska azylu pro pronásledování a doplňkové ochrany *prima facie* nedůvodné (jde o takovou intenzitu nedůvodnosti, že vůbec není zapotřebí posuzovat jejich důvodnost na podkladě zpráv o zemi původu; srov. rozsudky NSS ze dne 17. 4. 2014, č. j. 4 Azs 37/2014 – 23, bod 14, a ze dne 25. 4. 2018, č. j. 6 Azs 60/2018 – 43, bod 12). Přípustnost opakované žádosti nelze ztotožňovat s její důvodností, neboť z ničeho neplyne, že by opakovaná žádost mohla být přípustná pouze tehdy, je-li důvodná ve vztahu k azylu pro pronásledování či doplňkové ochraně. Přípustnost opakované žádosti znamená jen tolik, že nově uplatněné skutečnosti obecně jsou relevantní z hlediska azylu pro pronásledování či doplňkové ochrany, a proto je třeba po „připuštění“ opakované žádosti podrobně se zabývat na podkladě pohovoru se žadatelem a shromážděných zpráv o zemi původu její důvodností. I opakovaná žádost, která je přípustná, však může vyústit v negativní rozhodnutí. Je proto nesprávný takový postup, jestliže žalovaný závěr o nepřipustnosti opakované žádosti učiní na základě výsledku posouzení důvodnosti tvrzení žalobce v plném rozsahu (i na podkladě informací o zemi původu). Má-li žalovaný za to, že nové skutečnosti je třeba posoudit z hlediska jejich důvodnosti ve vztahu k azylu pro pronásledování a doplňkové ochraně, je opakovaná žádost evidentně přípustná. Postup žalovaného nelze akceptovat, i kdyby byl odůvodněn tím, že negativní rozhodnutí o

opakované žádosti je věcně správné, přičemž jde pouze o to, jak je formulován výrok a o jaké ustanovení je opřen. Nelze totiž opomíjet, že zastavení řízení o opakované žádosti z důvodu její nepřipustnosti je spojeno s jednodušším procesním postupem (např. není povinné provést pohovor) a ihned vyvolává nepříznivé právní následky (žadatel v důsledku zastavení řízení ztrácí postavení žadatele o mezinárodní ochranu a nárok na materiální zabezpečení s tím spojené). Žalobní bod je tedy důvodný, neboť žalovaný dovodil nepřipustnost opakované žádosti mj. z toho, že nové skutečnosti uváděné žalobcem posoudil meritorně (věcné závěry žalovaného ohledně dostupnosti právní ochrany v zemi původu *nota bene* nemají ani oporu v žádné ze zpráv o zemi původu, neboť ty se kromě zmínky o ústavních a jiných reformách otázkami relevantními pro posouzení důvodnosti opakované žádosti vůbec nezabývají). Nepřípustně tak zkombinoval různé přístupy k posouzení opakované žádosti (zaměnil posuzování přípustnosti s posuzováním důvodnosti žádosti), což odporuje zákonu. Svým postupem tak zatížil napadené rozhodnutí (procesního charakteru) nezákonností.

48. Žalobce dále v žalobě uvedl, že za nové skutečnosti mohou být považovány i změny v zemi původu a odkázal na několik veřejně dostupných článků. Také uvedl, že žalovaný neshromáždil dostatek podkladů a ty, které shromáždil, nepromítl v napadeném rozhodnutí. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v odůvodnění usnesení ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, dospěl k závěru, že i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být považována za žádost shodnou, a tudíž nepřipustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný k situaci na Ukrajině odkázal na dvě zprávy o zemi původu (viz bod 26). V předposledním odstavci na str. 7 napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že zásadní změny ve smyslu nových skutečností nevyvstaly ani stran bezpečnostní situace na Ukrajině, kde je i nadále vnitřní ozbrojený konflikt trvale zakonzervován výhradně v Doněcké a Luhanské oblasti a většinové, bezpečné území země je pod plnou kontrolou proevropsky orientované vlády. K tomu odkázal na informaci žalovaného ze dne 25. 4. 2019. Vypořádání této otázky má soud za dostatečné, neboť žalovaný si opatřil k posouzení otázky, zda v zemi původu nedošlo ke změnám relevantním z hlediska mezinárodní ochrany, zprávu o zemi původu, která se zabývá těmi aspekty, u nichž by případná změna s ohledem na situaci v zemi původu přicházela do úvahy. Tato zpráva je aktuální a vyplývá z ní, že ozbrojený konflikt se i nadále omezuje na tzv. linii dotyku v Doněcké a Luhanské oblasti. Žalobce, jenž v zemi původu bydlel cca 100 km od území ozbrojených bojů, tak není vystaven nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Tento závěr má soud za věcně správný, a to navzdory citacím z článků ze serveru www.e15.cz a www.cfr.org obsaženým v žalobě. V těchto citacích je totiž popisována přímo situace v Doněcké a Luhanské oblasti (na Donbasu), nikoliv v oblastech, které nejsou konfliktem vůbec zasaženy. To se týká i článků, které připojil žalobce k replice. Skutečnost, že přechodně dojde k vyostření bezpečnostní situace, případně že Ukrajina jedná s jinými státy o posílení své bezpečnosti, nemají za následek, že by žalobci v místě jeho bydliště hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Soud neprovedl důkazy předložené žalobcem, neboť s ohledem na právě uvedené nejsou pro posouzení věci významné, jejich provedení by bylo neúčelné.
49. V neposlední řadě žalobce namítá, že se žalovaný vůbec nevyjádřil k přípustnosti opakované žádosti dle § 11a odst. 4 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze

dne 21. 6. 2019, č. j. 2 Azs 101/2019 – 74, dovodil, že žalovaný nemusí v odůvodnění rozhodnutí výslovně uvést, že neshledal důvody k uplatnění § 11a odst. 4 zákona o azylu, pokud všechny okolnosti, které by mohly být rozumně představitelné jako důvody zvláštního zřetele hodné, byly v rámci řízení o opakované žádosti vzaty v úvahu ve své skutkové dimenzi (žalovaný zkoumal, zda jsou stejné, anebo nové oproti důvodům v žádosti předešlé) i v dimenzi právní, tedy z hlediska dopadů na životní poměry žadatele. Pokud žalovaný dospěl k závěru, že není důvodu měnit něco na hodnocení těchto okolností oproti jejich předešlému posouzení, implicitně shledal, že případ žalobce je případem běžným, neobsahujícím zvláštní, mimořádné, předem typově nedefinované (neboť obtížně předvídatelné) důvody, které by měly vést k uplatnění svého druhu mimořádné klausele pro mimořádné okolnosti. Jelikož se žalovaný zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce uvedl v opakované žádosti, přičemž je neshledal jako důvodné, nemusel se za těchto okolností výslovně zabývat tím, zda není dán důvod přípustnosti opakované žádosti dle § 11a odst. 4 zákona o azylu. Případné důvody humanitárního charakteru (rodinný život žalobce, nejlepší zájem jeho nezletilých dcer apod.) se nijak nezměnily od doby, co žalovaný rozhodoval o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Napadené rozhodnutí tedy není v tomto ohledu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobní bod je nedůvodný.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

50. S ohledem na shora uvedené soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. V něm je žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
51. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení zcela procesně úspěšný, ovšem žádné náklady mu v této souvislosti nevznikly. Organizaci pro pomoc uprchlíkům, kterou je zastoupen, nelze odeprít právo na náhradu účelně vynaložených nákladů, které jí v souvislosti se zastupováním žalobce vznikly, právo na odměnu za zastupování žalobce však nemá, protože nevykonává specializované právní poradenství podle zvláštních zákonů ve smyslu § 35 odst. 2 s. ř. s. (shodně viz rozsudek NSS ze dne 15. 9. 2008, č. j. 4 Azs 51/2008 – 79). Zástupkyně žalobce neprokázala, že by jí v souvislosti s tímto řízením vznikly jakékoliv výdaje. Soud proto rozhodl, že právo na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 31. března 2021

Tomáš Kocourek, v. r.
soudce